

DADES GENERALS DE L'ASSIGNATURA

NOM: Historia de la Educación hasta la Revolución Francesa

CODI: 258005

ENSENYAMENT: Pedagogia

CURS ACADÈMIC: 2007-2008

TIPUS D'ASSIGNATURA: Obligatòria

IMPARTICIÓ: Primer semestre

GRUP: M1-M2

CRÈDITS TOTALS: 6   **CR. TEÒRICS:**   **CR. PRÀCTICS:**

LLENGUA: Castellà

DEPARTAMENT: Teoria i Història de l'Educació

PROFESSORAT: Isabel Vilafranca Manguán

OBJECTIUS D'APRENENTATGE DE L'ASSIGNATURA

Conèixer els principals corrents de pensament al llarg de la Història de l'educació, des del naixement de la civilització occidental fins a la Revolució Francesa. Identificar els problemes socio-polítics que l'educació vol resoldre en cada període històric.

Saber deduir el pensament dels autors principals d'aquest període històric tot identificant la seva proposta educativa.

BLOCS TEMÀTICS O CONTINGUTS

- 1.- L'educació a la Grècia Arcaica. Esparta i l'ideal d'*areté*
- 2.- L'origen del pensament greg. El pas del *mite* al *logos*. La *polis* i llurs institucions.
- 3.- L'educació a l'Atenes clàssica. Els *sophistai*, Sócrates i Plató
- 4.- L'educació al Hel·lenisme. Aristòtil, els Estoïcs i Epicuris.
- 5.- La República Romana. Ciceró i l'ideal d'*Humanitas*
- 6.- L'educació a l'Imperi Romà. Quintilià i les *Insititucions d'Oratòria*
- 7.- La Patrística i l'aparició de les primeres congregacions cristianes. Justí Màrtir. Climent d'Alexandria.
- 8.- La polèmica Raó i Fe, Filosofia i Teologia.
- 9.- Agustí d'Hipona. La conciliació entre coneixement i fe.
- 10.- L'aparició de la Universitat. Gènesi i desenvolupament.
- 11.- El problema de l'Escolàstica. L'Aquinate i la síntesi escolàstica
- 12.- Tradició educativa jueva i islàmica. Avicena i Averrois
- 13.- L'Humanisme. Florencia com a capital cultural. Vergeri i L'educació del gentilhome.
- 14.- Erasme de Róterdam, l'Humanisme cristià
- 15.- La irrupció del Protestantisme. Martí Lutero.
- 16.- Joan Lluís Vives i els camins del saber.
- 17.- La *Ratio Studiorum* de la Companyia de Jesús.
- 18.- L'educació a la Modernitat: Racionalisme i Empirisme. Descartes i la nova epistemologia. Spinoza i l'Ètica. L'Empirisme de Locke i Hume
- 19.- Comenius i la *Didáctica Magna*

- 20.- Rousseau: *Emili o de l'educació*
21.- Pestalozzi, l'idealisme educatiu.

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA

El desenvolupament de l'assignatura es farà per classes magistrals amb explicacions del professor. També s'inclouran lectures i debats a l'espai classe per tal de llegir directament els autors d'aquest període històric i les seves propostes pedagògiques.

AVALUACIÓ ACREDITATIVA DELS APRENENTATGES

- Criteris d'avaluació i qualificació

L'assignatura constarà de dues lectures obligatòries (indicades pel professor a l'inici de la docència) i uns textos que penjarà la professora al dossier de l'assignatura. L'avaluació d'aquesta part correspon al 40% de la nota final. Així es faràn dos examens de les lectures obligatòries al llarg del curs i també comentaris de textos a lliurar al professor.

Les dues lectures obligatòries seran:

Vernant, J. P. *Los Orígenes del Pensamiento Griego*, Buenos Aires: Eudeba, 1983.
Ponce, A. *Educación y lucha de clases*, Madrid: Akal, 1987.

L'altre 60% serà avaluat a una prova de continguts que es farà el dia oficial que indiqui la facultat per aquesta assignatura. La matèria d'aquest examen serà l'explicada per professor al llarg del curs.

Acolliment a avaluació única

Aquells alumnes que ho sol·licitin dins la data fixada per la facultat podran acollir-se a l'avaluació única. Aquesta avaluació serà del programa de l'assignatura a més de les lectures obligatòries i els textos del dossier. Així a l'examen final hi haurà una part corresponent a aquestes lectures. La ponderació d'aquestes dues parts serà del 70% i del 30% respectivament.

FONTS D'INFORMACIÓ BÀSICA

- Aristóteles: *Metafísica*, Madrid: Gredos, 1970.**
Aristóteles: *Acerca del Alma*, Madrid: Gredos, 1986.
Aristóteles: *Ética a Nicómaco*, Madrid, Instituto de Estudios Políticos, 1948.
Aristóteles: *Política*, Madrid: Editora Nacional, 1977.
Cicerón: *El Orador*, Barcelona: Alma Mater, 1967.
Clemente de Alejandría: *El Pedagogo*. Madrid: Ciudad Nueva, 1994.
Comenio: *Didáctica Magna*, Madrid: Akal, 1986.
Comenio: *Pampedia: educació universal*, Madrid: UNED, 1992.
Erasmus de Róterdam: *Elogio a la locura*, Barcelona: EDAF, 2003.
Erasmus de Róterdam: *Manual del cavaller cristià*, Barcelona: Fundació enciclopèdica catalana, 1991.

Hesíodo: *Obras y fragmentos. Teogonía, Trabajos y días*, Madrid: Gredos, 2001.

Homero: *Odisea*, Madrid: Gredos 2001.

Isócrates: *Discursos*, Madrid: Gredos, 2002.

Jaeger, W.: *Paideia*, Madrid: FCE, 2000.

Jaeger: *Cristianismo Primitivo y paideia griega*, México: FCE, 1974.

Jenofonte: *La Cyropedia o historia de Ciro el Mayor*, Madrid: Perlado, 1906.

Lutero, M.: “A los magistrados de todas las ciudades alemanas, para que construyan y mantengan escuelas cristianas”, en *Obras*, Salamanca: Sígueme, 1977.

Lutero, M.: *La llibertat del cristià i altres escrits*, Barcelona: Proa, 1996.

Luzuriaga, L.: *Antología pedagógica*, Madrid: Biblioteca de Pedagogía, 1997.

Pestalozzi: *Cartas sobre educación infantil*, Barcelona: Humanitas, 1982.

Pestalozzi: *Com Gertrudis educa els seus fills*, Vic: Eumo, 1986.

Platón : *Diàlegs*, Barcelona, Catalana, 1924-1956.

Platón: *Apología de Sócrates, Critó, Eutifró i Protàgores*, Barcelona: Edicions 62, 1999.

Platón: *El sofista*, Madrid: Instituto de Estudios Políticos, 1970.

Platón: *La República*, Madrid: Alianza, 1998.

Platón: *Las Leyes*, Madrid: Instituto de Estudios Políticos, 1960.

Quintiliano: *Instituciones Oratorias*, Madrid: Librería Vda. De Hernando y Cía, 1887.

Rousseau: *Emilio o de la educación*, Madrid: Edaf, 1985.

San Agustín: *Confesiones*, Barcelona: RBA, Biblioteca de los Grandes Pensadores, 2003.

Santo Tomás de Aquino: *Summa Teológica*, Madrid: Biblioteca de Autores Cristianos, 1960. (16 vol.).

Santo Tomás: *El Maestro*, Valencia: Universidad de Valencia, 1976.

Séneca: *Obras Completas*, Madrid: Aguilar, 1966.

Vilanou, C.: *Paideia Griega y Antropología cristiana: La paideia christi*, Andalucía: CajaSur, 1995. Actas del IV Congreso Internacional de la S.I.T.A.

Vives, J. L.: *Diálogos sobre educación*, Madrid: Alianza, 1987.

Vives, J. L.: *Introducción a la sabiduría*, Buenos Aires: Aguilar, 1977.